

รายงานสถานการณ์ภาพรวมสินค้าข้าวในประเทศเวียดนาม เดือนตุลาคม 2563

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

1. สรุปภาพรวมตลาดข้าวเวียดนาม

ปริมาณผลผลิตข้าวเวียดนามในช่วงมกราคม - ตุลาคม 2563 ของเวียดนาม มีปริมาณรวม 38.77 ล้านตัน โดยในปี 2563 เวียดนามมีเป้าหมายส่งออกข้าว 6.7 ล้านตัน ในช่วงเดือน มกราคม - ตุลาคม 2563 เวียดนามมีการส่งออกข้าว ปริมาณรวม 5.35 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2.8 จากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และคิดเป็นร้อยละ 79.9 ของเป้าหมายรวมทั้งปี โดยมีมูลค่ารวม 2.64 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 จากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ตลาดส่งออกข้าวสำคัญของเวียดนาม ได้แก่ ฟิลิปปินส์ จีน กานา มาเลเซีย และไต้หวัน

2. สถานการณ์และแนวโน้มความต้องการของตลาด

1) การผลิต

จากการสำรวจเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยวข้าว ดังนี้

- พื้นที่เพาะปลูกข้าว ในช่วงฤดูหนาว 2562 - ฤดูใบไม้ผลิ 2563 (พ.ย. 2562 - ก.พ. 2563) รวม 3 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของช่วงปี 2561 - 2562 โดยผลผลิตอยู่ที่ 19.9 ล้านตัน ลดลง 593.5 พันตัน ผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 6,640 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ ลดลง 90 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์

- พื้นที่เพาะปลูกข้าว ในช่วงฤดูหนาว 2563 (มิ.ย. - พ.ย. 63) รวม 1.59 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 1.6 และพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวอยู่ที่ 990.7 พันเฮกเตอร์ โดยผลผลิตอยู่ที่ 8.04 ล้านตัน ลดลง 59.5 พันตัน ผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 5,070 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น 30 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์

- พื้นที่เพาะปลูกข้าว ในช่วงฤดูร้อน - ฤดูใบไม้ร่วง 2563 (เม.ย. - มิ.ย. 63) รวม 1.95 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวอยู่ที่ 1.92 ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 3.5 โดยมีผลผลิตข้าวอยู่ที่ 10.83 ล้านตัน ลดลง 119.3 พันตัน และผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 5,570 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น 90 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์

- พื้นที่เพาะปลูกข้าว ในช่วงฤดูใบไม้ร่วง - ฤดูหนาว 2563 (ก.ค. - ต.ค. 63) ในภูมิภาคสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง 684.9 พันเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ 4.1 และพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวอยู่ที่ 283.7 พันเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 โดยผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ 5,220 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น 40 กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์

(รายละเอียดตามตารางที่ 1 การผลิตข้าวเวียดนาม ในข้อ (4))

2) สถานการณ์การส่งออกข้าว

(1) ภาพรวมการส่งออกข้าว ในช่วงมกราคม - ตุลาคม 2563 เวียดนามส่งออกข้าวได้ปริมาณรวม 5.35 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 โดยมีมูลค่าการส่งออก (ราคา FOB) รวม 2.64 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 (รายละเอียดตามตารางที่ 2 การส่งออกข้าวของเวียดนาม ในข้อ (4))

(2) ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ ตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญ 5 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - กันยายน 2563 ได้แก่ ฟิลิปปินส์ 868.7 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 จีน 379.6 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 79.2 กานา 263.8 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.2 มาเลเซีย 255.6 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.9 และไต้หวัน 184.5 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 17.2 (รายละเอียดตามตารางที่ 3 ตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - ตุลาคม 2563 ในข้อ (4))

(3) **ราคาส่งออกข้าว** ราคาส่งออกข้าวเวียดนามในวันที่ 29 ตุลาคม 2563 มีการเพิ่มขึ้น ดังนี้ ราคาข้าวหอม Jasmine เวียดนาม มีราคาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 อยู่ที่ 593-597 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับวันที่ 24 กันยายน 2563 ข้าวขาว 5% มีราคาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 อยู่ที่ 483-487 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 เมื่อเทียบกับวันที่ 24 กันยายน 2563 และข้าวขาว 25% มีราคาเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 อยู่ที่ 458-462 เหรียญสหรัฐต่อตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 เมื่อเทียบกับวันที่ 24 กันยายน 2563 (รายละเอียดตามตารางที่ 4 ราคาข้าวส่งออก (เงื่อนไขการส่งมอบ FOB) ในข้อ (4))

4) **ข้อมูลสถิติการค้าที่สำคัญ** ประกอบด้วยข้อมูลการผลิตข้าวเวียดนาม ข้อมูลการส่งออกข้าวของเวียดนาม ข้อมูลตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในเดือนตุลาคม 2563 และข้อมูลราคาส่งออกข้าว

ตารางที่ 1 : การผลิตข้าวเวียดนามในปี 2563 เทียบกับช่วงเวลาดียวกันของปี 2562

		พื้นที่ (ล้าน เฮกเตอร์)	ขยายตัว รายปี (ร้อยละ)	ผลผลิตต่อ เฮกเตอร์ (กิโลกรัมต่อ เฮกเตอร์)	ขยายตัว รายปี (กิโลกรัมต่อ เฮกเตอร์)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ขยายตัว รายปี (พันตัน)
ในช่วงฤดูหนาว 2562 – ฤดูใบไม้ผลิ 2563 (พ.ย. 62 - ก.พ. 63)	ภาคเหนือ	1.09	-1.7	-	-	-	-
	ภาคใต้	1.93	-4.0	-	-	-	-
	ทั้งประเทศ	3.02	3.2	6,640	-90	19.9	-593.5
ในช่วงฤดูร้อน – ฤดูใบไม้ร่วง 2563 (เม.ย. - มิ.ย. 63)	ภาคเหนือ	0.18	-0.1	-	-	-	-
	ภาคใต้	1.77	-4.1	-	-	-	-
	ทั้งประเทศ	1.95	-3.2	5,570	90	10.83	-119.3
ฤดูหนาว 2563 (มิ.ย. - พ.ย. 63)	ทั้งประเทศ	1.59	-1.6	5,070	30	8.04	59.5
ฤดูใบไม้ร่วง – ฤดูหนาว 2563 (ก.ค. - ต.ค. 63)	ภูมิภาคสามเหลี่ยม ปากแม่น้ำโขง	0.68	-4.1	5,220	40	-	-

ตารางที่ 2: การส่งออกข้าวของเวียดนาม

หน่วยปริมาณ: ล้านตัน

มูลค่า: พันล้านเหรียญสหรัฐ

ในช่วงมกราคม – กันยายน											
2561				2562				2563			
ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)		ปริมาณ	มูลค่า	ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า			ปริมาณ	มูลค่า
5.25	2.64	3.5	16.3	5.51	2.41	5.1	-8.7	5.35	2.64	-2.8	9.5

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตารางที่ 3: ตลาดสินค้าข้าว 15 อันดับแรกของเวียดนามในช่วงมกราคม - ตุลาคม 2563

หน่วยปริมาณ: ตัน

มูลค่า: เหรียญสหรัฐ

ที่	ประเทศ	ม.ค. - ต.ค. 2562		ม.ค. - ต.ค. 2563		ขยายตัว (ร้อยละ)	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1	ฟิลิปปินส์	1,945,249	800,997,362	1,860,974	868,660,411	-4.3	8.4
2	จีน	426,969	211,818,328	657,619	379,552,744	54.0	79.2
3	กานา	349,611	173,286,436	490,959	263,804,321	40.4	52.2
4	มาเลเซีย	490,798	194,678,479	526,315	225,553,072	7.2	15.9
5	โกตดิวัวร์	516,360	222,693,358	401,195	184,479,415	-22.3	-17.2
6	สิงคโปร์	79,967	42,163,399	93,329	51,320,700	16.7	21.7
7	อิรัก	270,100	138,569,249	90,000	47,610,003	-66.7	-65.6
8	อินโดนีเซีย	33,177	14,734,768	83,812	45,610,877	152.6	209.5
9	ฮ่องกง	103,721	53,545,931	68,329	38,684,086	-34.1	-27.8
10	โมซัมบิก	42,451	20,226,433	53,578	26,912,320	26.2	33.1
11	สหรัฐอเมริกา	40,296	21,105,771	39,820	22,345,932	-1.2	5.9
12	ซาอุดีอาระเบีย	26,373	14,320,219	29,101	16,996,432	10.3	18.7
13	ออสเตรเลีย	15,042	9,406,802	23,830	15,023,492	58.4	59.7
14	เซเนกัล	62,915	20,356,683	42,061	14,980,503	-33.1	-26.4
15	สหรัฐอเมริกา	14,302	9,408,011	16,445	11,291,377	15.0	20.0

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตารางที่ 4: ราคาส่งออกข้าว (เงื่อนไขการส่งมอบ FOB)

หน่วย: เหรียญสหรัฐต่อตัน

ที่	ประเภทข้าว	วันที่ 24 กันยายน 2563	วันที่ 29 ตุลาคม 2563	ขยายตัว (ร้อยละ)
1	ข้าว Jasmine	568-572	593-597	4.4
2	ข้าวขาว 5%	465-469	483-487	3.9
3	ข้าวขาว 25%	443-447	458-462	3.4

ที่มา: สมาคมอาหารเวียดนาม อ้างอิงข้อมูลของ Oryza.com

3. การวิเคราะห์โอกาส อุปสรรคและความท้าทายของตลาดเวียดนาม

โอกาส	ความท้าทาย
ผู้บริโภคชาวเวียดนามโดยเฉพาะที่อยู่ในเมืองใหญ่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มซื้อข้าวที่มีคุณภาพดี และดีต่อสุขภาพ เช่น ข้าวอินทรีย์ ข้าวกล้อง รวมทั้ง เวียดนามเริ่มมีชาวต่างชาติมาพักอาศัยและทำงานมากขึ้น เช่น กลุ่ม Expat ซึ่งมีกำลังซื้อสูง และนิยมบริโภคข้าวคุณภาพดี	เวียดนามเป็นประเทศที่ปลูกและส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ดังนั้น ราคาข้าวในเวียดนามต่ำกว่าราคาข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังซื้อข้าวที่ผลิตในประเทศเป็นหลัก
ความตกลงการค้าของอาเซียน (ATIGA) ส่งผลให้อัตราภาษีนำเข้าของข้าวมาเวียดนามลดลง ร้อยละ 0 ยกเว้นข้าวหอมมะลิ ร้อยละ 5	การขอใบอนุญาตการนำเข้ายังใช้เวลาระยะเวลาค่อนข้างนาน และมีหลายขั้นตอน

4. สถานการณ์การแข่งขันและคู่แข่งที่สำคัญของไทย

จากข้อมูลของ Department of Agricultural Processing and Market Development ภายใต้กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 470 เหรียญสหรัฐ/ตัน ในช่วงต้นเดือนตุลาคม 2563 มาเป็นประมาณ 490 เหรียญสหรัฐ/ตัน ในช่วงสิ้นเดือนตุลาคม 2563 เนื่องจาก ฝนตกในหลายพื้นที่ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงทำให้การเก็บเกี่ยวฤดูใบไม้ร่วง – ฤดูหนาวล่าช้า ส่งผลให้ราคาข้าวได้เพิ่มขึ้น ในเดือนตุลาคม 2563 กระทรวงเกษตรสหรัฐ (The United States Department of Agriculture - USDA) คาดการณ์ภาวะการค้าข้าวในตลาดโลก ว่าจะอินเดียและเมียนมาร์จะส่งออกได้เพิ่มขึ้น และมีความต้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นจากโกตดิวัวร์และเซเนกัล ในขณะที่ฟิลิปปินส์ลดการนำเข้า

คาดว่าในเดือนพฤศจิกายน 2563 และในอนาคตอันใกล้ ราคาข้าวเวียดนามอาจจะปรับตัวลดลงเล็กน้อย เนื่องจากสภาพอากาศที่ดีขึ้น และการกำลังจะมีการเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูใบไม้ร่วง – ฤดูหนาว 2563 ในช่วง 3 เดือนข้างหน้า (พ.ย. 63 – ม.ค. 64) (ที่มา : หนังสือพิมพ์ออนไลน์ <https://vietnambiz.vn/> วันที่ 6 พฤศจิกายน 2563)

5. แนวทางการขยายตลาด/สู่ทางการจำหน่าย

ภายหลังสถานการณ์ความกังวลเกี่ยวกับการขาดแคลนข้าวในสภาวะแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ Covid-19 เริ่มคลี่คลายลง ราคาข้าวในจากแหล่งส่งออกต่างๆ เริ่มปรับตัวใกล้เคียงกันมากขึ้น ซึ่งทำให้มีความแตกต่างด้านราคาข้าวระหว่างไทยและเวียดนามลดลง ทำให้ข้าวไทยแข่งขันด้านราคาได้มากขึ้น

6. ข้อคิดเห็น ข้อควรระวัง และข้อเสนอแนะของสคต.

ปัจจุบัน กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำยุทธศาสตร์ข้าวไทย มุ่งเน้นทำการผลิตข้าวเพื่อสนองความต้องการของตลาด คือ ผลิตข้าว 7 ชนิด เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดที่แตกต่างกัน ทั้งตลาดพรีเมียม ตลาดทั่วไป และตลาดเฉพาะ ซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาข้าวให้ตรงกับความต้องการของตลาด และสามารถแข่งขันได้ในตลาดที่มีความต้องการที่แตกต่างทั้งความนิยม ระดับราคา ในระยะยาวจะทำให้ไทยสามารถทำตลาดสำหรับข้าวแต่ละประเภท รวมทั้งสามารถตั้งราคาที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละตลาดได้ และลดการแข่งขันด้านราคากับข้าวเวียดนาม

*****

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์
พฤศจิกายน 2563